

Ομαλή διαδοχή

Το Εκτελεστικό Γραφείο του ΠΑΣΟΚ, με την τελευταία απόφασή του, έθεσε ως κεντρικό πολιτικό ζήτημα για τον μήνα που διανύουμε τη διαδοχή του Ανδρέα Παπανδρέου.

ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΨΗ

ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ που ακολουθούν έχουν ασφαλώς κατατεθεί και στο Ε.Γ. Φρονώ, όμως, ότι πρέπει να γίνουν γνωστές και στους πολίτες αυτής της χώρας, γιατί οι στιγμές είναι κρίσιμες και οι ευθύνες όσων συμμετέχουμε στη λήψη αυτών των αποφάσεων μεγάλες.

1 Είναι κοινός τόπος ότι η χώρα χρειάζεται νέο Πρωθυπουργό και μάλιστα σύντομα. Μέσα στον μήνα. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, ο ηγέτης με τη μεγάλη προσφορά στο Έθνος, ακόμη και με την παραδοχή της επιστροφής στο σπίτι του, δεν μπορεί ν' ασκήσει πλέον τα καθήκοντά του. Η υγεία του δεν του το επιτρέπει, με συνέπεια οι πολιτικές επιπτώσεις να είναι τεράστιες και απρόδλεπτες. Όλοι θα πιστεύουν - και όχι αδικαιολόγητα - ότι το κέντρο εξουσίας δεν θα είναι ο ίδιος. Θα είναι «το περιβάλλον». Σε μια τέτοια εκδοχή, ο Πρωθυπουργός, χωρίς να έχει ο ίδιος ευθύνη και συμμετοχή, θα έχει «αντικειμενική συμβολή» στην αποδυνάμωση των θεσμών, στη μη ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος. Κάτι που είναι έξω από τις αρχές του, έξω από ό,τι εκείνος πιστεύει, απ' ό,τι ο ίδιος υπηρέτησε.

2 Η αντικατάσταση του Πρωθυπουργού πρέπει να γίνει με παραίτησή του. Είναι μια γενναία και καθαρή λύση. Πρέπει, όμως, να γίνει κοινωνός της σημερινής πραγματικότητας. Οι θεσμικοί εκπρόσωποι που έχουν αναλάβει το συγκεκριμένο καθήκον έχουν σίγουρα δύσκολο και επίπονο ρόλο. Πρέπει να συζητήσουν μαζί του με σωφροσύνη και τόλμη. Έχουν, όμως, το προνόμιο ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου τους εμπιστεύεται. Είναι από τους πραγματικά δικούς του ανθρώπους. Άλλωστε, ο ίδιος μάς έχει συνηθίσει σε μεγάλες αποφάσεις. Έτσι, δεν μπορεί

να γίνει δεκτό, σε καμιά περίπτωση, ότι είναι γνώστης της σημερινής κατάστασης και δεν παραιτείται. Δεν πρέπει, επίσης, να ξεχνάμε ότι η παραίτηση έχει και ανθρώπινη διάσταση. Είναι πράξη αυτοσεβασμού, αλλά και σεβασμού στην ιστορική του προσφορά. Η παραίτηση πρέπει να γίνει τώρα, αφού ο Πρωθυπουργός επικοινωνεί, αφού μπορεί να κάνει συζητήσεις. Η προσφυγή στους γιατρούς δεν μπορεί να είναι «άλλοθι» για ουσιαστικές πολιτικές αποφάσεις που υπηρετούν τον τόπο, αλλά και τον ίδιο τον Πρωθυπουργό. Τυχόν αναστολές δεν εξυπηρετούν πλέον κανένα και τίποτα.

Του Μιλτιάδη Παπαϊωάννου

3 Οι μεταδατικές λύσεις - έστω και με τον θεσμό του αντιπροέδρου - εξάντλησαν τα όριά τους για καθαρά πολιτικούς, αλλά και για συνταγματικούς λόγους. Ο θεσμός της αναπλήρωσης του Πρωθυπουργού λειτούργησε μέχρι σήμερα πολύ καλά. Έχει, όμως, από

τον προορισμό του, προσωρινό χαρακτήρα. Έχει εύλογο χρόνο. Έχει ημερομηνία λήξης που εμείς την προσδιορίσαμε, και πολύ σωστά, για τον Γενάρη του '96.

4 Σε παραδοχή μη παραίτησης - για αντικειμενικούς, φυσικά, λόγους - τότε, εμείς, το συνταγματικό ΠΑΣΟΚ (Εκτελεστικό Γραφείο, Κεντρική Επιτροπή, Κοινοβουλευτική Ομάδα) έχουμε χρέος και ευθύνη να δώσουμε λύσεις. Το να έχει η χώρα Πρωθυπουργό είναι θέμα πολιτικό και μόνο. Έτσι το προσδιορίζει το Σύνταγμα μας. Οι συνταγματολόγοι μόνο γνώμες μπορούν να καταθέτουν. Το Σύνταγμα, αν δεν δίνει «γραμματικές λύσεις», έχει αρχές, έχει ανάλογες εφαρμο-

γές και σίγουρα ερμηνεύεται σύμφωνα «με τις συνθήκες του πολιτεύματος».

Η ερμηνεία του Συντάγματος για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, ζήτημα δημοκρατίας, προϋποθέτει, κατά την άποψη μου, ευρύτερες πολιτικές συμφωνίες και θεσμικές επιβεβαιώσεις, με πρώτη εκείνη του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Τα θεσμικά όργανα οφείλουν να λειτουργήσουν με την αρχή της δημοκρατίας, της απλής δηλαδή πλειοψηφίας των μελών που τα συγκροτούν. Και είναι:

- Η Κεντρική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ, που θα θέσει, χωρίς περιστροφές, το ζήτημα της αντικατάστασης του Πρωθυπουργού για λόγους πραγματικής αδυναμίας άσκησης των καθηκόντων του.

- Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του κόμματος στο οποίο ανήκει ο Πρωθυπουργός ή η Βουλή. Η λύση της Βουλής προκρίνεται

στον βαθμό που τυχόν αμφισβητείται από την αντιπολίτευση, ιδιαίτερα την αξιωματική, η δυνατότητα ερμηνείας του Συντάγματος από την κυβερνητική κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

Είναι φανερό ότι το έργο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ για υπόδειξη νέου Πρωθυπουργού πρέπει να είναι εύκολο και καθαρό στην αφετηρία του.

5 Τα ζητήματα που αφορούν τη συνέχεια και την προοπτική του ΠΑΣΟΚ θα προσδιορισθούν στο Συνέδριο, του οποίου ο χρόνος και το περιεχόμενο θα προσδιορισθούν αμέσως και μετά την εκλογή του νέου Πρωθυπουργού, με στόχο όχι μόνο την εξάντληση της τετραετίας, αλλά και τη νίκη στις επόμενες εκλογές.

Είναι αυτονόητο ότι όσα διατυπώθηκαν παραπάνω τα θεωρώ μια ιστορική παρακαταθήκη του ίδιου του Ανδρέα Παπανδρέου. Είναι σεβασμός και αγάπη για την ιστορική θέση που του ανήκει.

Ο Μιλτιάδης Παπαϊωάννου είναι μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ.

Η αντικατάσταση του Πρωθυπουργού πρέπει να γίνει με παραίτησή του